

**ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „КИРИЛ ХРИСТОВ“
СТАРА ЗАГОРА**

УТВЪРЖДАВАМ:

ДИРЕКТОР:
(К. Георгиева)

Заповед: 1462-1033/10. 09. 2026 г.

**УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА
ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО
НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕТО**

ЗА УЧЕБНАТА 2026/2027 ГОДИНА

Програмата е създадена на основание чл. 263, ал.1, т. 8 от Закона за предучилищното и училищното образование и е приета от Педагогическия съвет на 09.09.2026г. с Протокол №8/09,09,2026 г.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Програмата е разработена в изпълнение на Закона за предучилищното и училищното образование, Наредбата за приобщаващото образование, действащия Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, както и в съответствие със стратегическите цели и приоритети на ОУ „Кирил Христов“ – гр. Стара Загора.

Училищната програма за превенция на ранното напускане на училище е част от политиката на ОУ „Кирил Христов“ – гр. Стара Загора за осигуряване на равен достъп до качествено образование, пълноценно включване на всеки ученик в образователния процес и създаване на подкрепяща, сигурна и мотивираща училищна среда.

Програмата е насочена към ранно идентифициране на учениците, при които съществува риск от отпадане, установяване на конкретните причини за възникване на риска и своевременно предприемане на подходящи мерки за подкрепа.

При изпълнението ѝ се прилага принципът на споделената отговорност между училището, учениците, родителите и компетентните институции. Особено значение се отдава на системната комуникация с родителите, проследяването на посещаемостта, образователните резултати и поведението на учениците, както и на осигуряването на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие.

Действащият Механизъм за обхват предвижда именно координирана работа между образователните институции и други компетентни органи по отношение на деца и ученици, които не са обхванати, са отпаднали или са в риск от отпадане, както и обмен на информация и предприемане на конкретни мерки.

Програмата предвижда:

- своевременно идентифициране на учениците в риск от отпадане;
- анализ на причините за допуснати отсъствия и затруднения в обучението;
- системно проследяване на посещаемостта и образователните резултати;
- индивидуална работа с учениците при установен риск;
- активно взаимодействие с родителите;
- осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие;
- включване на учениците в занимания по интереси, спортни и извънкласни дейности;
- допълнително обучение и консултации при установени образователни затруднения;
- създаване на позитивна и подкрепяща училищна среда;
- взаимодействие с РУО – Стара Загора, Община Стара Загора, Дирекция „Социално подпомагане“, МКБППМН и други компетентни институции при необходимост;
- периодичен анализ на предприетите мерки и постигнатите резултати.

Програмата конкретизира ключовите мерки в политиките за превенция, интервенция и

II. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО В УЧИЛИЩЕТО

ОУ „Кирил Христов“ – гр. Стара Загора е едно от големите основни училища на територията на община Стара Загора.

В началото на учебната 2026/2027 година в училището се обучават 850 ученици от I до VII клас.

По-голямата част от учениците се обучават в условия на добра семейна подкрепа и родителска ангажираност. Към началото на учебната година училището не отчита трайно изразен проблем с отпадането на ученици от образователната система.

Независимо от благоприятната училищна среда, превенцията на ранното напускане остава постоянен приоритет. Работата е насочена преди всичко към ранното разпознаване на отделни рискови фактори, преди те да доведат до системни отсъствия, ниски образователни резултати, демотивация или прекъсване на обучението.

Анализът на посещаемостта през учебната 2025/2026 година показва нисък относителен дял на отсъствията по неуважителни причини – средно 0,15 отсъствия на ученик. Данните показват, че към момента отсъствията не представляват системен проблем за училището.

Като потенциални рискови фактори се определят:

Образователни фактори – обучителни затруднения, натрупване на пропуски, ниски образователни резултати, недостатъчна мотивация за учене.

Фактори, свързани с посещаемостта – системни закъснения, отделни отсъствия по неуважителни причини или тенденция към увеличаване на отсъствията.

Семейни и социални фактори – недостатъчен родителски контрол, промени в семейната среда, продължително отсъствие на родителите, заминаване на семейството в чужбина или други обстоятелства, които могат да затруднят редовното посещение на училище.

Здравословни фактори – продължително заболяване или други обстоятелства, които водят до по-продължително отсъствие и необходимост от допълнителна образователна подкрепа.

Поведенчески и емоционални фактори – затруднения в адаптацията, конфликти, прояви на агресия, изолация, проблеми във взаимоотношенията с връстници или други обстоятелства, които могат да повлияят върху желанието за посещаване на училище.

За всеки ученик, при когото бъде установен риск, причините се анализират индивидуално и се определят конкретни мерки за подкрепа.

Училището разполага с педагогически специалисти и педагогически съветник и прилага мерки за обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие. Наредбата за приобщаващото образование продължава да бъде част от действащата нормативна рамка, публикувана от МОН.

Основни превантивни дейности в училището са:

- ежедневен контрол на посещаемостта чрез електронния дневник Школо;
- своевременно информирание на родителите при отсъствия;
- индивидуални срещи и разговори с ученици и родители;
- консултации по учебните предмети;
- допълнителна подкрепа при обучителни затруднения;
- работа на педагогическия съветник;
- включване в занимания по интереси;
- участие в спортни, културни, творчески и училищни инициативи;
- целодневна организация на учебния ден;
- кариерно ориентиране на учениците;
- работа по национални програми и проекти;
- сътрудничество с компетентните институции при установена необходимост.

III. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

Осигуряване на условия за редовно посещение на училище, успешно обучение и завър Основна цел: Осигуряване на условия за редовно посещение на училище, успешно обучение и завършване на основно образование от всеки ученик чрез ранно установяване на риска и прилагане на своевременни и ефективни превантивни мерки. Специфичните цели са:

1. Ранно идентифициране на ученици с риск от отпадане.
2. Ограничаване на отсъствията по неуважителни причини.
3. Повишаване на мотивацията за учене и активно участие в училищния живот.
4. Подобряване на образователните резултати на учениците с установени затруднения.
5. Осигуряване на подходяща обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие.
6. Повишаване ангажираността на родителите към образованието и посещаемостта на децата им.
7. Развитие на позитивна, сигурна и приобщаваща училищна среда.
8. Подобряване на взаимодействието между училището и институциите при работа по конкретни случаи.
9. Проследяване на движението на учениците и предотвратяване на прекъсването на образованието при промяна на местоживеење или пребиваване в чужбина.
10. Системно проследяване и оценяване на резултатите от предприетите превантивни мерки.шване на основно образование от всеки ученик чрез ранно установяване на риска и прилагане на своевременни и ефективни превантивни мерки.

IV. ОСНОВНИ ПОЛИТИКИ И МЕРКИ

1. Ранно идентифициране на учениците в риск

Класните ръководители проследяват регулярно посещаемостта, успеха, поведението и участието на учениците в образователния процес.

При установяване на тревожни показатели се извършва анализ на причините, провежда се разговор с ученика и родителя и при необходимост се предприемат допълнителни мерки.

2. Контрол на отсъствията

Отсъствията се отразяват своевременно в електронния дневник Школо. Родителите се информират при установени отсъствия или тенденция към системно закъснение и непосещение на учебни часове.

При наличие на риск се предприемат последователно действия от класния ръководител, педагогическия съветник и ръководството на училището, а при необходимост се търси съдействие от компетентните институции.

3. Подкрепа при обучителни затруднения

На учениците с установени пропуски се осигуряват консултации, допълнително обучение, индивидуална подкрепа и подходящи педагогически дейности съобразно конкретните им потребности.

4. Работа с родители

Родителите се включват като активни партньори чрез родителски срещи, индивидуални консултации, информационни дейности и съвместно определяне на мерки при установен риск.

5. Позитивна училищна среда

Осигуряват се възможности за участие на учениците в занимания по интереси, спортни дейности, ученическо самоуправление, празници, състезания, проекти и инициативи.

6. Междуетноститионално взаимодействие

При необходимост училището осъществява взаимодействие с РУО – Стара Загора, Община Стара Загора, Дирекция „Социално подпомагане“, МКБППМН и други институции съобразно характера на конкретния случай.

V. ПЛАН ЗА ДЕЙНОСТИТЕ ПРЕЗ УЧЕБНАТА 2026/2027 ГОДИНА

№	ДЕЙНОСТ	СРОК	ОТГОВОРНИ
1.	Идентифициране на учениците в риск от отпадане чрез проследяване на посещаемостта, образователните резултати, поведението, мотивацията за учене и семейната среда.	Постоянен	Класни ръководители, педагогически съветник, ЗДУД
2.	Изготвяне и актуализиране на риск-регистър на учениците, при които са установени предпоставки за отпадане или преждевременно напускане на училище.	В началото на учебната година и при необходимост	Класни ръководители, педагогически съветник, ЗДУД
3.	Ежедневно проследяване на посещаемостта и своевременно отразяване на отсъствията в електронния дневник Школо.	Ежедневно	Учители, класни ръководители
4.	Периодичен анализ на отсъствията и установяване на ученици с тенденция към увеличаване на отсъствията и закъсненията.	Ежемесечно	Класни ръководители, ЗДУД
5.	Своевременно уведомяване на родителите при отсъствия, системни закъснения или други обстоятелства, създаващи риск от	Постоянен	Класни ръководители

	непосещение на училище.		
6.	Провеждане на индивидуални срещи с ученици в риск за установяване на причините за отсъствия, ниска мотивация, обучителни затруднения или проблеми в адаптацията.	При необходимост	Класни ръководители, педагогически съветник
7.	Провеждане на индивидуални срещи с родители на ученици в риск и съвместно определяне на конкретни мерки за подкрепа.	При необходимост	Класни ръководители, педагогически съветник, ръководство
8.	Изготвяне на индивидуални мерки за подкрепа на учениците в риск и проследяване на резултатите от тяхното прилагане.	При установен риск	Класни ръководители, педагогически съветник, педагогически специалисти
9.	Осигуряване на консултации и допълнително обучение на ученици с пропуски в знанията и обучителни затруднения.	По график и при необходимост	Учители по учебни предмети
10.	Проследяване на образователните резултати на учениците в риск и предприемане на допълнителни мерки при установена негативна тенденция.	В края на всеки учебен срок и при необходимост	Учители, класни ръководители, ЗДУД
11.	Осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие съобразно индивидуалните потребности на учениците.	През учебната година	ЕПЛР, педагогически съветник, учители, ръководство
12.	Подкрепа на учениците при преход между образователните етапи, с особен акцент върху адаптацията на учениците от IV към V клас.	Септември–октомври и през учебната година	Класни ръководители, учители, педагогически съветник, ЗДУД
13.	Включване на учениците в риск в занимания по интереси, спортни, творчески, културни и други извънкласни дейности с цел повишаване на мотивацията и принадлежността към училищната общност.	През учебната година	Педагогически специалисти
14.	Организиране на инициативи за повишаване мотивацията за учене и значението на образованието за личностното и професионалното развитие.	През учебната година	Класни ръководители, педагогически съветник, Ученически съвет
15.	Провеждане на дейности за превенция на тормоза, насилието, агресията, зависимостите и рисковото поведение, когато те могат да доведат до изолация и непосещение на училище.	През учебната година	УКСНТ, педагогически съветник, класни ръководители
16.	Подкрепа за позитивна училищна среда и чувство за принадлежност чрез участие в празници, състезания, инициативи, ученическо самоуправление и доброволчески дейности.	През учебната година	Педагогически специалисти, Ученически съвет
17.	Провеждане на информационни срещи с родители относно значението на редовното посещение на училище, родителските отговорности и възможностите за подкрепа на учениците.	По график на родителските срещи	Класни ръководители, педагогически съветник, ръководство
18.	Прилагане на форми за активно родителско участие – индивидуални консултации, тематични родителски срещи и включване на родители в училищни инициативи.	През учебната година	Класни ръководители, педагогически съветник
19.	Проследяване движението на учениците при преместване в друго училище, промяна на местоживеење или заминаване на семейството в чужбина с цел недопускане прекъсване на образованието.	Постоянен	Директор, ЗДУД, класни ръководители

20.	Предприемане на действия съгласно Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането при установен ученик в риск.	При необходимост	Директор, ЗДУД, членове на екипа за обхват
21.	Междуетноститионално взаимодействие с РУО – Стара Загора, Община Стара Загора, ДСП, МКБПМН и други компетентни институции при конкретни случаи.	При необходимост	Директор, ЗДУД, педагогически съветник
22.	Кариерно ориентиране на учениците, включително запознаване с професии, образователни възможности и продължаване на образованието след VII клас.	През учебната година	Класни ръководители, педагогически съветник
23.	Провеждане на квалификационни дейности за педагогическите специалисти за ранно разпознаване на риск от отпадане, работа с ученици в риск и взаимодействие с родители.	Съгласно Плана за квалификационната дейност	Ръководство, председатели на ЕКК
24.	Обмен на добри педагогически практики за повишаване на мотивацията, ангажираността и посещаемостта на учениците.	През учебната година	ЕКК, педагогически специалисти
25.	Анализ на предприетите мерки за всеки идентифициран ученик в риск и оценка на тяхната ефективност.	В края на всеки учебен срок	Класни ръководители, педагогически съветник, ЗДУД
26.	Изготвяне на годишен анализ на изпълнението на Програмата – посещаемост, ученици в риск, предприети мерки, резултати и препоръки за следващата учебна година.	Юни 2027 г.	ЗДУД, педагогически съветник, класни ръководители

VI. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

В резултат от изпълнението на програмата се очаква:

Поддържане на нисък дял на отсъствията по неуважителни причини; своевременно идентифициране на възникващ риск; недопускане на отпадане на ученици; повишена мотивация за учене; активно участие на учениците в училищния живот; подобряване на взаимодействието с родителите; ефективна подкрепа на учениците с обучителни, социални или емоционални затруднения и устойчиво партньорство между училището и компетентните институции.

VII. МОНИТОРИНГ И ОТЧЕТНОСТ

Изпълнението на програмата се проследява през цялата учебна година.

Класните ръководители своевременно информират педагогическия съветник и ръководството на училището при установяване на ученик в риск.

Предприетите мерки се проследяват и при необходимост се актуализират в зависимост от резултатите и конкретната ситуация.

В края на учебната 2026/2027 година се извършва анализ на изпълнението на програмата и ефективността на предприетите мерки. Резултатите се използват при планиране на дейностите за следващата учебна година.